

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Dijous 4 de Septiembre de 1902.

ANEX XVII NUM. 4372

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1,25
En provincias, trimestre.	" 4,-
Extranjer y Ultramar.	" 8,-

Anuncio, á preus convencionales

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ
 A la Administració de aquest diari y en las principals Herrerías d'aquesta ciutat y de fora.
 A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flores.
 No's retornan los originals encara que no's publiquin.

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfum.

FARMACIA SERRA. DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

GUANOS
FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
 Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
 Especial pera vinyas a 13 pts.
 Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los **guanos dels senyors**
MASSÓ Y FERRANDO
REUS

GRAN HOTEL - RESTAURANT SUÍS
 (Avans Louvre.) Lo més modern de Barcelona, dirigit per **MR. PAUL FARRÉNY** ex-majordom de variis grans hotels de França
 Aquest Hotel, completament reformat, reuneix tota l'elegancia y comoditats conegudas fins lo dia.—Timbrés elèctrics; Perruquer a casa; Intèrpretes; Cuartos de bany; Cotxes a la arribada de trans y vapors; Saló de lectura y piano; Teléfono 1974; Cuartos de dutxas; Excelent cunya Espanyola y Francesa a carrech d'un dels millors Chefs de la Capital.
PLASSA DEL ANGEL 10. BARCELONA
 Sucursals: a Tarragona; Fonda de Madrid y a Girona; Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS **CLIMENT**
LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat a la meva clinica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca «SALUD» y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.
 Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crónica. Cansat d'asar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan, pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, tretant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.
 Exigeixis lo llegendim Aixarop Climent SALUD, única aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

LOT **AMARCH LOT TÓNICH** **LOT**
LOT **APERITIU CORROBORANT-FEBRÍFUGO** **LOT**
LOT **THE COSMOS EN C. Y DE EN P. BARCELONA** **LOT**
 L'ús d'aquest TÓNICH ej-receix una acció estimulant sobre l'aparat astro-intestinal aumenta l'apetit y facilita la digestió. La nausea, el vòmit, los vahidos, lo mareig paran casi semp e prenent una ó dos copetas d'aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludis, me, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran mts Metjes célebres, que l'han indicat y segueixen indicantlo com medi eficaz para precaveres de las calenturas.
 Pendre una ó dugas copetas d'aquest tónich a diari, vol dir cuidar ab emero la propia salut.
 Se pren ab aygua, sífó ó pur: avans de menjar com aperitíu; després en digestiu.
AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTEL S. en C. Carrer Monterols número 30.

BETZINA DALMAU **POLÍTICAS**
 Aquesta nova essencia de extraordinarias proporcions disolvents de la grassa, no te rival en cap dels preparats que fins al dia s' han vingut empleant pera treure las tacas, ne sols de la roba, panyos de billar, tapisos, halajas de totas classes etz, etz., sino de veljts, sedas, sombreros de feltre y en especial pera ls gnants.
 Sa quimica composició fa que siga mes volátil que l' éter y que desapareixi la taca instantaneamente sens perjudicar lo color de la prenda y sens que deixi l'olor repugnant y desagradable de tots sos similars.
DE VENTA EN LAS DROGUERIAS Y FARMACIAS
AL ENGRÓS: Magatzón de drogas y productos quimichs farmaceutichs de **M. Dalmau Oliveres**
PASSEIG DE LA INDUSTRIA, LLETRA B. BARCELONA
REPRESENTAT PER AQUESTA PLASSA: PERE FUJOL
 Pero el Suarez de dalt—per algo es lo de dalt—ne necessita molts millers més, pera la seya gran pensada.
 Si 'ls que han d'anar al extranger fossin obrers de treball, "El Correo" tindria rahó y en Suarez també y ben empleats los cuartos si tots los que se hi destinin los havian de gastar los agraciats, pero ara dels obrers que hi aniran... Tindria'l gast de veurels marxar y pognerlos hi pendre patró de las levitas, frachs y xisteras que portin, puig no es de creure que obrers distingits com deurán ser vesteixin la clássica brusa y las apropiadas espanyolas... ab la gorra corresponent.
 Al retornar a Madrid en Canalejas l'ha sigut banquetejat al restaurant Fournier.

Sos amichs l' han instat a fer declaracions considerant que tornava més cremat de lo que va marxar; pero no, l' home en lo darrer viatge ha adquirit tota la experiencia que li mancava y s' ha limitat a dir que... mas vale callar y a boca tancada no hi entran moscas y que la situació del govern no es gens agradable.

Es clar, ni la millor mossada s' troba agra cosa quan un tot just s' acaba d' atipar.

**

Tant aviat com se pogan enviar a Barcelona quatre ó cinch cents guardias civils nos aixecarán l' estat de guerra y 'ns deixarán sense garantias.

Del mal lo menos.

Hi guanyarém per un cantó y per altre.

Cinch cents hostes més algun gasto fan, sempre consumirán més que la comissió liquidadora "de los Cuerpos disueltos" de Filipinas.

Veyam, donchs, si nostres possible-autonomo-fusionistas s' ho prenen a punt y nombran comissions que vegin a Madrid per uns dias a gestionar que en compte de quedar-se a Barcelona se 'n vingan a Reus.

Ni que se 's hagi d' habilitar l' Hospital civil.

Aixis com aixis tampoch serveix pera gran cosa.

Reus 3.

PER LA LLIBERTAT DEL IDIOMA

Es una grossa preocupació lo que prenen molts de que s' fixi d' una manera definitiva la llengua catalana. Voldrien que nostras paraulas las pronunciés y escrigués tothom del mateix modo; que los verbs se conjuguessin d' una manera uniforme; que la varietat d' articles y demostratius, desaparegués, etcétera. Molts catalans, influits per la mania uniformadora, trenen d' aixó un motiu pera desenesenar del éxit y pervindre de nostra trenen un arma pera esgrimirla contra Catalunya.

Sempre la mania de l' "unidad! Se ven que encara som en plé periode d' uniformisme. Arreu s' busca l' unitat, y en lloch se troba per la senzilla rahó de que 'n lloch existeix. Res hi ha absolut, permanent, ni necessari: tot es mudable y perfectible. Una sola unitat hi ha, y es la de la substancia: las altras son no més que apariencias viventas de la petrificació y de la mort.

Lo castellà s' escriu tal com se pronuncia; y sa prosodia es d' una simplicitat pasmosa. Per altre banda, los seus mots son calcats sobre un mateix motillo. Aquesta uniformitat, veritable defecte d' una llengua, que la fa estacionaria, encarcarada y efectista, es objecte d' admiració per part dels esperits vulgars.

Una llengua no 'n té de ser de ben feta, ni pot ser-ne. Sas paraulas son el medi d' expressió de las ideas; y aquestas, com totas las cosas de la naturalesa, se modifcan constantment. L' idea té de ser lliure, ben lliure: anar aci y allí, transformarse, extingirse si no te rahó d' ésser, perfeccionarse si respon a alguna de ser lliure, pera modifcarse paralelamente a l' idea. Suposar una parla perfecta, equival a suposar una pensa, una civilisació perfecta; y aixó es contra natural. No te res, donchs, d' extrany, que lo poble castellà, que té lo llenguatge estancat, tingui la pensa estancada.

Las llenguas son com las especies vegetals y animals: neixen, evolucionan, se bifurcan, y s' extingeixen las que no poden resistir la lluita per la vida. Hi ha, donchs, que acumular medis de defensa en la llengua, pera que pugui surar.

Completa l' analogia que hi ha entre la formació de las especies y la de las llenguas, l' existencia d' una ortografia complicada en molts d' aquestas. En efecte, l' ortografia

francesa, aixis com l' inglesa, están plenas de lletres que son los rudiments d' anticha modos de pronunciació, cor. esponents als rudiments que s' poden observar en qualsevol especie animal, que recordan una forma primitiva inferior que 'n feya ús. En Brachet, tractant de l' ortografia francesa, s' expressa aixis:

«Lo valor real de las lletres francesas está rara vegada d' acort ab lo só que ellas representan. Nostre alfabet, vingut del Orient per conducte dels fenicis y los grechs, creat pera figurar los sons de las llenguas semiticas, té molta pena a doblegarse a las exigencias de nostra pronunciació. A n' aqueixa dificultat s' hi agrega una altra; no solsament un francés escriu ab caracters antichs, que no han sigut fets pera éll, sino que la mateixa llengua qu' ell ha adoptat no es pas la seva. Los conqueridors de la Galia, absorbits per la multitud dels vensuts, se vegeren obligats a apendre lo llatí y a barrejar a llur idioma bárbre los termes desfigurats de la llengua den Virgili. D' aquí una lluita perpétua, que continúa encara avuy baix nostres ulls, entre l' escriptura y la pronuncia, en los dialectes del Nort de la Fransa.

Los castellans, al simplificar llur ortografia y volerla fer perfecta, no han fet més que estancar llur idioma, y seleccionarlo en sentit regressiu. Boy a mida que las ideas cambian, se modifcan las veus, cambiant llurs sons y lletres. Agafant qualsevol libre ó manuscrit castellà de mitjans del sigle XVIII, encara s' observa certa llibertat en lo llenguatge, llibertat que la "Real Academia de la Lengua" ha extinguit per complert.

Son molts los sons dels idiomas europeus que no tenen signe propi: la a y la u átonas del català no 'n tenen pas. La é y la ó tancadas, tampoch. En nostra llengua hi ha setze vocals; en la castellana, solzament cinch, las tres cardinals y duas de las tres derivadas. Tenim, donchs, que hi han onze vocals catalanas que careixen de signe en l' alfabet. Lo quanta ignorancia no parlan certs llechs castellans que s' admiran de que uns escriguem homo, altres homa, y d' altres fins ome y om!

Una Academia de la llengua ve a ser com una resclosa oposada al natural desenrotlló y evolució del idioma. En las épocas d' esplendor del castellà y del francés, no eren pas conegudas las Academias. A Inglaterra y a Alemania no s' han conegut may. Es per aixó que, degut a n' aquets principis de llibertat y individualisme, y defugint tot artifici, l' inglés y l' alemany ocupan los primers llocs en la concurrencia llenguística universal. En aquets paissos, l' autoritat l' exerceixen los grans escriptors, aixis com totas aquellas personas que s' consagran a l'estudi de la llengua; pero es per demés fer constar que aquesta autoritat está molt lluny de tenir lo caracter d' imposició de las Academias.

Altrament, no som pas partidaris de declarar oficial cap dialecte del català. Pel contrari, estém per la llibertat de llenguatge aoluta. Volém los principis d' autonomia y individualisme fins las darreras consecuencias. Pera nosaltres, lo valencià es tan caràcter lo rossellonés y l' català oriental. Quotablement que 's dialectes del Princip de Catalunya, son los mes purs, y que l' valencià no ho es gaire, potser menys que l' mallorquí, rossellonés, etc., no son mes que variats d' una mateixa llengua y expressions diferents del geni d' una mateixa rassa. Tots tendret a la vida, y la superposició de qualsevol sobre 'ls demés, es equivalent, en el terreo social y polítich, a la superposició d' una rraió sobre las altras. Com la vella rassa catalana es lo conjunt de las regions catalanas, aixis la llengua catalana es lo conjunt dels dialectes catalans. Dialectes y regions, tot tenen que ser una bella mostra de la fecunditat de la rassa y de l' armonia entre sas distintas branques.

Tres restriccions denen, no obstant, im-

posar-se a n' aquesta gran llibertat de llenguatge: 1.ª y essencial, no atentar contra lo geni de la rassa y lo caracter de la llengua; 2.ª, no emplear paraulas, inflexions y construccions viciadas per ignorancia; y 3.ª, eliminar las influencias corruptoras dels idiomas superposats, principalment del castellà y del francés.

J. LLORD.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 3 de Setembre de 1902.

Naixements
Joan Miró Llovera.—Carme Servelló Casanovas.

Matrimonis
Cap

Defuncions
Maria Cailà Bartomen, 61 anys, Racona 14.

"LLIGA CATALANISTA"

AVIS

L' exposició de postals organizada per aquesta "Lliga" quedarà tancada el dia 15 del present mes de Setembre, poguent-se visitar fins a dit dia de las dotze a una del mitjdia y de vuit a deu del vespre.

Reus 1 de Setembre de 1902.—P. A. del C. D. Lo Secretari, Andreu Anguera.

Calendari català

Sant d' avuy.—S. Casto.
Sant de demà.—S. Llorens.
Surt lo SOL a las 5 h. y 29 m. y s' pon a las 6 h. 29 m.; surt la LLUNA a las 5 h. 52 m. y s' pon a las 7 h. 31 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

SECCIO METEOROLÓGICA

OBSERVACIONES del dia 3 d' Setembre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Table with 6 columns: Horas d' observació, Barometre aneroida, Gran d' humitat, Pinja en 24 horas, Aigua evap. en 24 horas, Estat del Cel. Rows for 9 and 15 hours.

Table with 6 columns: Horas d' observació, TEMPERATURAS (Máxim, Minim, Ter. tip), VEN (Direcció, Clase), NUVOLS (Cantit.). Rows for 9 and 15 hours.

CRONICA

Lo SOMATENT se ven a Barcelona en lo kiosko "El Sol", Rambla del Centro.

Ahir se 'ns preguntà com havia acabat lo fet grave ocorregut la passada setmana en l' Hospital civil, hont hi morí un vehí d' aquesta ciutat sense asistencia mélica y de quin fet se 'n han ocupat també los diaris de fora de Reus.

Creyem nosaltres qu' acabá com procedia, judicialment, y que segueix l' assumto entre timblas.

¿No es aixis senyor President de la secció de Beneficencia?

¿Qui se 'n preocupa dels pobres y dels morts, ni d' altra cosa que no sigan petitesas que desdinhen de la serietat d' aquesta ciutat y de la rastresa política de caciquisme?

La gran què es anar tirant y treures lo mort de sobre.

Per lo senyor Alcalde nos enterarem en la

darrera sessió del Ajuntament de que ab los interessos de propis que te a Salou aquest Municipi s' estan cometent abusos que no s' corregeixen perque costarian més treball que 'l portar a terme 'l desahuci de un llogater que no ha pagat may cap mesada.

Si perque hagi de costar més feyna no s' han de defensar los interessos de Reus, tant se valdria que ho deixéssim perdre tot y que se 'n anessin a distrour ab joguinas ignocents los encarregats de l' Administració municipals.

Y entre l' abandono de interessos que 'ns pertanyen y cuartos que s' gastan perque si y sense gran necessitat, se compren que l' erari municipal se trobi tant pobret que no pugui atendre als serveys més indispensables.

Be diu un apriciat confrare barceloní, que Reus que sempre havia portat l' avansada de tot lo bo als pobles d' Espanya en lo devallament nacional, també, també va al devant... gracias a uns cuants esfogats que de nostre Municipi n' han arribat a fer una societat de socorros mutuos.

Regoneixem una bona voluntat en lo senyor Casaguald, Alcalde President del Excelentíssim Ajuntament, pero ab una bona voluntat solsaments y sense cap fet práctic que la companyi no 'n farem res.

Pera governar be se necessita energia y decisió y no ajudarse de malas companyias, ab quinas la corrupció es inevitable.

Després de tanta feyna com hi ha pera fer en profit de Reus y l' entristidor estat de la caixa municipal que no permet fer més gastos que 's indispensables y segons com ve ni aquestos tampoch, encara hi ha qui s' atreveixi a parlar de fer fires y festas en nostra ciutat pel Octubre?

La petició no seria gens oportuna y 's regidors económichs ho regoneixerian aixis mateix.

Veritat es que vindrian forasters en més ó en menos número y aixó sempre es da gran profit pera 'l comerç, pero, ¿que 'n dirian de Reus los forasters que vinguessin al veure arreu lo sello del descuit, l' estat en que s' troba la ciutat?

Res, que no tindrem festas perque perdriam de crédito lo que guanyariam en metàlich.

Pera 'ls dias 7 y 8 d' aquest mes, en lo "Teatre Pitarrà" de Cambrils se hi donarán dos escullidas funcions teatrals, posantsehi en escena en lo primer dia "La Llantia de Plata" de don Pere A. Torres y "La Ratlla Torta" y en lo segon "La Mare Eterna" del Iglesias y "Als pens de vosté".

Avans d' ahir un carro que passava pel carrer Alegre s' enfonsá fins a mitja roda en un lloch hont se hi obrí una ceguia y s' tapá ab terra y runas, potser sense pressentir qu' hi podria ocorre una desgracia.

Mentres no hi hagin regidors que s' enamorin de nostres carrers, aquestas estarán sempre a la buena de Dios.

Per no haverse reunit prou número de senyors regidors no pogué celebrar ahir l' Excelentíssim Ajuntament la sessió ordinaria de primera convocatoria.

Ahir torná a pujar la temperatura, deixant-se sentir una xafagor bastant intensa.

Lo carrer major segueix intransitable... no sabem fins a cuan.

En una casa del carrer de Seminaris que s' está obrant, hi hem vist aquets dias onejar la bandera catalana en la part superior del edifici.

Se pot dir que tothom que passant per aquell carrer la mirava ho feya ab verdadera satisfacció... com es molt natural.

Han arribat ja a Tarragona alguns dels benedictins qu' han de dirigir la fabricació de

La chartrousse, havent conferenciat una comissió d'ells ab lo senyor governador civil.

Baix la presidencia del senyor Alcalde se reuniu ahir vespre la Junta Local de Reformas Socials.

Se troba en aquesta ciutat nostre estimat amic y antic col·laborador de LO SOMATENT, l'escraptor català don Joseph Pin y Soler.

En la farmacia de nostre estimat amic don Anton Serra, fou auxiliada ahir tarde una dona anomenada Teresa Pujol, natural de Benisanet, que caigué del burro que en lo carrer del Roser montava, causantse algunas contusions.

La temporada del teatre català a Barcelona s'obrirà enguany a Romea el dia 20 del actual, posantse en escena en la funció inaugural una obra den Federich Soler.

Las primeras parts de la companyia que actuará en l'esmentat teatre, son las mateixas de costum, tant del quadro dramàtic com del cómic, haventse fet solament algunas substitucions d'actors secundaris.

Entre las obras que la empresa te para estrenar, n'hi figuran dels senyors Guimerá, Iglesias, Rusiñol, Ferrer y Codina, Rovira y Serra, Folch y Torres (M.), Viola y Vergés, Capella y altres.

Una de las primeras cuestiones que examinará la Junta Oficial de Minería, al constituirse será la relativa al impost del 3 per 100 á boca mina, asunto que origina grans disgustos en algunas zonas mineras, y alarma á las entidades industrials no domiciliadas á Espanya, que venen empleant capital que dedican á explotacions mineras.

Hem rebut lo cuadern de Setembre del Resumen de Agricultura que conté los següents articles:

«Conferencia internacional de Graz sobre los disparos contra el pedrisco», «Que abonos necesita una tierra», «La sembradora San Bernardo», «Sembradora á brazo Planet», «Las fincas abandonadas», «El absentismo», «El concurso de consumo de alcohol por los automóviles», «La negrilla del olivo», «La oruga en los almendrales de la provincia de Alicante», «Necrologia».

Hi ha ademés en aquest número nutridas secciones de «Bibliografía», «Crónica agrícola» y «Revista comercial».

Aquesta important Revista se publica cada mes en forma de elegant cuadern de 48 plenas, ab excelents grabats en cada número. Se suscriu en la Administració, Pino, 5, Barcelona.

Per consums se recaudaren en lo dia d'ahir pessetas 975'21.

FINALMENT JOH LECTORS!

Podem anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venereo y sifilitic. Pera detalls llegeixis en 4ª plana «Milagrosos confits ó Injecció anti-venereo y Roob anti-sifilitic».

D. MANEL DE PENARRUBIA

Procureador dels Tribunals

Ha traslladat son despatx á la Rambla de Sant Joan, número 30-3er.

TARRAGONA

La Palma

A petició de varis socis la Junta de Govern d'aquesta Societat en sessió del 27 d'Agost prop passat, donará entrada lliure á tots los que desitjin ingressar com á socis de la mateixa durant lo present mes.

Reus 1 Setembre de 1902.—P. O. de la J. de G. Lo Secretari de torn, Ramón Sotorra.

DEL ESTRANJER

París 8.

De la Martinica

Un despatx de Castries diu que la montanya Pelada está en constant erupció.

Desde lo 15 d'Agost cau sense cessar una espessa pluja de cendra.

En la nit del 30 d'Agost la erupció va ser molt violenta, sentintse fors sorolls soterranis.

Lo cràter del volcà se va inflamar y una pluja de cendra va cubrir en poch moments los punts dels barcos que passaven per alta mar.

En la nit del 31 d'Agost van haverhi tres erupcions.

Es impossible acostarse á Sant Pere, per mar.

Los habitants de Carbet, aterrorisats, fugen terra endins.

A Lorain la població va veures de sopte invadida per una màniga d'aigua calenta.

A Barce-Poivre se varen obrir escletxas á terra, á causa del terratrémol, essent tan forta la trepidació que al interior de las casas varen caure tots los objectes que hi havia al demunt de las taulas.

Lo governador de la Martinica ha requerit á tots los barcos disponibles pera transportar als habitants, fugint del perill.

Un telegrama de Fort de Fransa diu que tots los habitants de dita població han fugit cap al interior.

Las pérdus son considerables.

Lo dia 30, á mitja nit, la montanya Pelada va recobrar lo seu aspecte normal.

La població de Morue Rouge ha quedat completament destruïda, lo mateix que Carbet, ahont hi ha hagut duas centas victimas.

Secció comercial

Mohiment del port de Tarragona

Entradas de avans d'ahir

Pe Fort-ventres en 2 ds., gol. «Joven Pepita», ab efectes, consignat á don Anton Mariné.

Pera Liverpool y Barcelona en 16 ds.v. «Vela de», ab transit, consignat als senyors Mac Andrews y C.

De Huelva y Barcelona en 6 ds. v. «Cabañal», ab transit, consignat á don Anton Mas.

De Amsterdam y Barcelona en 18 ds. vapor holandès «Oberon», ab transit, consignat á la Vda. y S. de P. Ferrer y Mary.

De Civitavecchia en 10 ds. ber. gol. italiá «Raffaello», ab dogas, consignat á don Lluís G. Agostini.

Despatxadas

Pera Liverpool y esc. v. «Velarde», ab efectes.

Pera Génova y esc. v. «Cabañal», ab efectes.

Pera Amsterdam y esc. v. holandès «Oberon», ab transit.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agna, 19.

Cotissació á Barcelona á las 16 d'ahir

Interior 72'60 BARCELONA

Amortisable 5 p 92'90 Francs 36'65

Colonial — Lliuras 34'43

Mercantil — MADRID

Norts 54'15 Interior 72'70

Alicants 87'10 Francs 36'40

Orenses 29' — PARIS

Obs. Fransa 2'14 Exterior 84' —

Id. Almansa 5'00 — Norts 189'0

Id. Id. ayg — Alicants 305'

Descompte de cupons.—Anticipo per títols.

Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.

Comprobació y gestió de son cobrecas de sortir premiats dels títols amortisables favorecent en los sorteixos ab primerer.—Suscripció á todas las emisiones é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d'or y bitllets detots los paisos.—Gif-

ros sobre las principales plansas.—Operacions de Bolsa.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colégi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with columns: Opa., Diner, Paper. Rows include London 90 dfr, Paris 90 dfr, Marsella 90 dfr, Perpignan 90 dfr, Hamburgo 90 dfr.

Table with columns: Valors locals, Diner, Paper, Oper. Rows include Gas Reusense, Industrial Farinera, Banch de Reus de Descomptes y Prestams, etc.

BOLSI DE REUS

Table with columns: Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir. Rows include Interior 72'60, Colonial —, Orenses 28'85, Norts 54'05, etc.

TELEGRAMA DE PARIS

Table with columns: Exterior, Portugés, Rio Tinto, Norts, Alicants. Rows include Paris 36'65, Londres 34'43, Exterior 84'60, etc.

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS

La duenya de l'antiga y acreditada fonda Isidro, té lo gust d'oferrir á sa numerosa clientela y al públic en general, més de cotxes pera l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos landaus, etc.

Gabinet d'enfermetats dels ulls

DE EDUARD TELLO Metje Oculista. Exintern, per oposició, de la Facultat de Medicina.—Ajutant de l'oculista Dr. Rio. Horas de consulta: de 11 á 1 y de 4 á 6. De franq als pobres. CONDE DE RUS, 11, PRINCIPAL TARRAGONA

CLÍNICA DENTAL de Don Fulgenci Agustí Alou. Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almonara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona, etc.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA DE D. ANTON BARDOY. HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES. CARRER DE EN MEDIO, 1 CASTELLÓ DE LA PLANA

LLET PURA DE VACA VACAS SUISSAS HORT DE PAU ABELLÓ. Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CLÍNICA DE MASSATJE DE P. DURAN, METJE-CIRUJÁ. Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus. Ab lo massatge manual y vibratori, s'obtenen rápidas y orprendents curacions en las enfermetats següents: Articulares.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.

TELEGRAMAS

Madrid, 3. La nota del dia San Sebastián.—Lo duch d'Almodévar marxa demá cap á Madrid.

Diu que ja ha rebut la nota del Vaticá. Los biskaitarras San Sebastián.—Ha arribat una comissió de biskaitarras pera entregar una exposició al Rey demanant la libertat del quefe de dit partit don Sabi Arana.

Sembla que la exposició será entregada al duch d'Almodovar.

La Cort S'assegura que la Cort acabarà son estiuheig á primers d'Octubre, tornant per lo tant á Madrid.

Real ordre reservada que el ministre de la Governació, senyor Moret, ha dirigit als governadors prevenintlos que las Diputacions provincials consiguin lo 1 per 100 dels seus ingressos á la suscripció per aixecar nna estatua á la memoria de n'Alfonso XII.

Lo Govern y el Vaticá Comunican de San Sebastián que una persona ben informada assegura que lo Gubern ha demanat al Vaticá la supresió dels arquebisbats de Granada y Valladolid, lo trasllat á Barcelona del arquebisbat de Tarragona y la supresió de las Colegiatas exceptuant las de Covadonga, Ronzesvalles, Alcalá y S. Ildefonso.

Lo Vaticá s negá á accedir á las pretensions del Gubern. IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4:53 matí; arribada 8:34 matí
Exprés 7:05 " " 9:14 "
Mixto 8:41 " " 1:03 trde
Merc. 12:07 " " 8:02 nit
Correu 2:14 trde " " 5:24 trde
Mixto 7:14 " " 10:19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5:15 matí; arribada 3:06 trde
Mixto 6:01 " " 11:30 matí
Correu 9:47 " " 1:05 trde
Omb. 12:35 " " 5:32 "
Mixto 2:26 trde " " 7:11 "
Exprés 7:26 " " 9:38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1:35 trde; arribada 8:35 nit.
Mixto 7:57 " " 6:36 matí
Exprés 9:44 nit " " 3:01 "
Merc. 3:36 trde " " 11:54 nit.
" 5:32 matí " " 8:51 matí

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés 1:50 matí; arribada 6:59 matí
Correu 7: " " 2:06 trde
Mixto 10:05 nit " " 8:11 matí
Merc. 0:38 matí " " 11:27 "
" 6:59 trde " " 10:15 nit.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleida

Surtida Correu 8:29 matí; arribada 11:35 matí
Mixto 6:05 trde " " 9:57 nit
Merc. 1:45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no
més arriba a V. del.

De Lleida a Reus

Surtida Mixto 5:28 matí; arribada 9:29 matí.
Correu 4:05 trde " " 1:39 "
Merc. " " " " "

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8:16 matí; arribada 8:45 matí.
" 9:44 " " 10:18 "
" Merc. 2:30 trde " " 3:05 trde.
" Correu 7:17 " " 7:48 "
" Mixto 5:08 " " 5:46 "
" 8: " " 8:38 nit.

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7:45 matí; arribada 8:15 matí.
" Merc. 12:22 trde " " 1: " trde.
" Mixto 5:08 " " 5:46 "
" 8: " " 8:38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU
Servey de trens que regeix desde 1 dia 1

Setembre de 1902 y notas útils pels viatgers.

Sortidas de Reus: al matí 4:10, 7:20, 9:10, 10:45, 12:35. A la tarde a las 2:47, 4:11, 5:53, 6:59.

Sortidas de Salou: al matí a las 4:56, 8:10, 10:00, 11:25. A la tarde a las 2:00, 3:30, 4:40, 6:18 y 7:40.

Notas: Tots los trens s'aturan als punts de costam menos los que surten de Reus a la tarde a las 3:25, 4:07, 4:49 y 6:18 y los que surten de Salou a la tarde a las 3:30, 4:12, 4:54 y 6:18.

Los que surten de Reus a las 4:10 matí y 6:17 tarde, enllasan a Salou ab los que van de Valencia a Tarragona y ls de las 9:10 matí y 2:47 tarde, ab los que la dirigeixen de Tarragona a Valencia.

Los que surten de Salou a las 4:56 matí y 7:40 tarde, recolleixen pera Reus los viatgers que venen de Valencia y ls de las 2:48 y 4:12, recolleixen los que venen de Tarragona.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han convensat y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la vejiga, escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extréñiments uretrals (estrechez) enear que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo lodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigué, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets específichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol. 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE SETEMBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Setembre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés

ESPAÑE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal. BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras pera camisas, paraiguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y details arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc. Imatges de fusta y cartró-pedra de todas midas y models.

PREUS REDUHITS

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS

A LA FOTOGRAFIA

La casa Martra acaba de rebre un nombrós sortit dels ultims adelantos en material fotogràfic. Paper Bromidry ab lo que s'obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d'esser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtit en Máquinas, Cartulinas, Difumadors, Linternas, Prempsas, Cubetas, Tripodes y de tot lo de més concernient al ram fotogràfic. Placas Westendop & Wehner y Lumiere de todas midas. Revelador Martra ab lo cual s'obtenen las negatius ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescen preparació. Viratge fixador Martra; no s'altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s'preparen banys de viratge ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

Certificat núm. 9.909
Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.
Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formplant l'Elixir Verdi havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, conseqüencia de la qual havia esperimentat digestions difícils, pérdua de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneximents.

Ab l'ús de tres pots d'Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estímulo dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en todas las farmacias PREU 2 PESSETAS

Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C. - Carrer Monterols núm. 30.

No compreu sense abans visitar la casa MARTRA

GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d'energia a gran distancia. Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleida y Tarragona Andreu Caizal.-REUS.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

Polissas indisputables - Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituít lo diposit exigit per las Lleys fisca's vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirjirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companya inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirjirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.